

Силабус дисципліни

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Ступінь вищої освіти – *третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти*

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-наукова програма – *Освітні, педагогічні науки*

Дисципліна циклу: нормативна

Рік навчання: 1. Семестр: 2

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.пед.н., доцент **Ольга Леонідівна Главацька**

Контактна інформація

olga.raduk@gmail.com, +380963818592

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогічна майстерність викладача вищої школи» спрямована на формування у здобувачів закладів вищої освіти потреб професійного розвитку, підвищення професійної культури та педагогічної майстерності шляхом засвоєння технологій самоорганізації педагогічної діяльності. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного здобувача у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу. Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості викладача, що забезпечує високий рівень самоорганізації педагогічної діяльності; ознайомлення з механізмами творчої професійної самореалізації та професійного самовиховання викладача; організація професійно-педагогічної діяльності як розвиваючої взаємодії; ознайомлення з інноваційним педагогічним досвідом, шляхом створення портфоліо викладача закладу вищої освіти.

Структура дисципліни

Години (лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Особливості професійно-педагогічної діяльності	Знати психолого-педагогічні особливості, структурні елементи, напрями та функції діяльності викладача закладу вищої освіти. Розуміти модель професійної педагогічної діяльності. Проаналізувати функціональні обов'язки викладача закладу вищої освіти. Знати вимоги до викладача закладу вищої освіти, його готовність до педагогічної діяльності.	Реферати, тести, творчі завдання, презентація

2/2	Тема 2. Якісні параметри науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти	Знати поняття та складові елементи майстерності педагогічної діяльності викладача. Розкрити роль етичних цінностей й ціннісних орієнтацій особистості викладача, їх гуманістичну спрямованість. Знати напрями і форми методичної роботи з підвищення професійної майстерності викладачів у закладі вищої освіти. Розуміти особливості педагогічної культури і етики викладача закладу вищої освіти. Знати норми етичної поведінки викладача.	Тести, презентація, творчі завдання
2/2	Тема 3. Складові компоненти педагогічної майстерності	Знати зміст професійної компетентності викладача, систему його професійних знань, умінь та навичок. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти. Знати характеристику невербальних засобів педагогічної техніки, їх функціональне значення та особливості. Розуміти функціональні засоби зовнішньої виразності, особливості та умови ефективності педагогічних жестів, пози, ходьби викладача. Розуміти структуру педагогічних здібностей. Знати складові педагогічної культури викладача. Розуміти специфіку, функції і принципи педагогічного такту. Знати умови опанування педагогічним тактом та вимоги педагогічної моралі.	Тести, творчі завдання, презентація
2/2	Тема 4. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії	Розуміти специфіку та гуманістичну спрямованість педагогічного впливу як основи педагогічної взаємодії. Знати форми педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу в системі закладу вищої освіти. Розуміти причини педагогічних конфліктів. Знати стилі педагогічної взаємодії у конфлікті та шляхи вирішення конфліктних ситуацій.	Тести, презентація, творчі завдання
2/2	Тема 5. Педагогічне спілкування та його особливості	Розуміти мету, принципи, структурні елементи та специфіку педагогічного спілкування. Знати прийоми та зміст привертання та утримання уваги, механізми міжособистісного сприйняття у педагогічному процесі. Знати моделі та стилі педагогічного спілкування. Розуміти особливості та типологію комунікативної поведінки викладача.	Ділові ігри, тести, презентація
2/2	Тема 6. Мистецтво лекційного викладання	Знати особливості лекційного викладання, структуру його проведення. Знати поняття та особливості майстер-класу як форми викладання. Знати вимоги до організації майстер-класу, критерії ефективності його підготовки і проведення.	Тести, ділова гра, творчі завдання, презентація

2/2	Тема 7. Педагогічний артистизм викладача закладу вищої освіти	Знати поняття артистизму та його значення у науково-педагогічній діяльності. Розуміти особливості педагогічної привабливості, її види, етичні, естетичні та інтелектуальні якості. Знати поняття про режисуру педагогічної дії, основи її драматургії, особливості використання мізансцен на лекції та виховному заході. Розуміти значення уваги у професійній діяльності викладача, її особливості та види. Знати технологію управління педагогічною увагою.	Реферати, ділова гра, творчі практичні завдання
2/2	Тема 8. Імідж викладача закладу вищої освіти	Знати поняття складові іміджу в педагогічній діяльності. Знати принципи і технологію створення іміджу педагога. Розрізняти поняття «імідж» та «кар'єрний ріст» викладача. Знати особливості успішного застосування іміджу в професійній діяльності.	Реферати, творчі практичні завдання, презентація
2/2	Тема 9. Самовиховання як основа формування педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти	Знати поняття, сутність та структуру процесу професійного самовиховання. Знати джерела стимулювання процесу професійного самовиховання. Розуміти значення рефлексивної культури викладача. Знати структуру процесу інтеріоризації. Знати рушійні сили та етапи професійного самовиховання. Вміти складати програму професійного самовиховання викладача у розвитку його професійних умінь. Знати методи професійного самовиховання. Вміти розробляти технологію професійного самовиховання. Розуміти взаємозв'язок механізмів професійного самовиховання і творчості викладача.	Реферати, тести, відеоролики, творчі завдання, презентація
2/2	Тема 10. Попередження професійного вигорання викладача вищої школи	Знати основні підходи до дослідження проблеми професійного вигорання. Розуміти суть теоретичних моделей професійного вигорання. Знати причини та особливості професійного вигорання викладача вищої школи. Розуміти можливості творчого потенціалу як фактора антивигорання викладача вищої школи. Знати особливості профілактики попередження професійного вигорання. Визначити особистісні та соціальні ресурси щодо попередження професійного вигорання викладача вищої школи.	Тести, вправи, відеоролики, презентації результатів виконаних завдань

Літературні джерела

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 382 с.
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра- К, 2019. 484 с.

4. Калінська О.П. Технології розвитку педагогічної майстерності викладача економічних дисциплін у вищому навчальному закладі. Науково-педагогічний журнал «Обрії», 2019, №2 (45). С. 51–54.
5. Корчакова Н.В. Філософія освітнього простору вищої школи: психологічний і психолінгвістичний дискурс. К. : Центр учбової літератури, 2022. 468 с.
6. Корольчук М.С. Професійне вигоряння працівників освіти: монографія / М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, Л.І. Березовська. Київ : Київ. нац. торг.-екон. універс., 2019. 304 с.
7. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
8. Мухіна Г. В. Педагогіка та психологія вищої школи. К. : Дакор, 2020. 178 с.
9. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 472 с.
10. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
11. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, 2020. 496 с.
12. Педагогічна майстерність: підручник для пед. вузів /І.А. Зязюн [та ін.] / ред. І.А. Зязюн. К. : Вища школа, 1997. 349 с.
13. Сорочан Т.М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи. *Педагогіка і психологія*. 2019. 1 (102). С. 5–12.
14. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.
15. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності: монографія Київ : ЛПРА-К, 2019. 223 с.
16. Філософія освітнього простору вищої школи: психологічний та психо-лінгвістичний дискурс: колективна монографія / за ред. Н. В. Корчакової. Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. 468 с.
17. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей. Київ; Ніжин : Видавець НІ Лисенко М.М., 2019. 176 с.
18. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. *TechTrends*. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693–703. <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00527-y>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
20%	20%	20%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Самостійна робота	Екзамен

Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-10).	Оцінка за виконане завдання.	Тестові завдання (25 тестів по 2б. за тест) – макс. 50 балів. Теорет. пит. 1 – макс. 25 балів. Теорет. пит. 2 – макс. 25 балів.
---	---	------------------------------	---

Шкала оцінювання:

<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)